

rikalci nikdar še niso in se tudi ne bodo zavzemali za delavce drugače, kakor za njih volilne glasove. Na Madžarskem, kakor znano, imajo krščanski socialci neomejeno moč v svojih rokah. In kaj so storili za delavstvo? Delavce so pobesili, postrelili, pometali v Donavo in jih celo žive pokopavali. Taka je torej krščanska ljubezen. In Kristus je sam rekel: Po njih delu jih boste spoznali. Sedaj seveda klerikalci pri nas mešajo glave delavstvu, da ne bi spoznalo resnice. Za tistimi revčki pa, ki so prestopili na klerikalno stran, nam ni prav nič žal, ker nikdar socialisti niso. Takih neznanih ali pa neumnih ljudi naj se vselej klerikalci!

Zadnji čas se je zaganjal! »Večerni list« tudi v lavorniške sodruge. Mi delavci, ki smo sladke sadove klerikalne politike okusili v vojni, smo seveda klerikalnih čvekarij že zdavnaj sitli in beremo klerikalne liste le semtertja za zabavo. Predobro se še spominjamo, kaj vse je delala bivša krščanska državna in deželna avstrijska vlada, ki nas je gonila v človeško klavnico in nam doma izmogovala še zadnje vinarje za vojna posojila; gospodje klerikalci pa so lepo živeli na račun trepečega ljudstva. Tudi še nismo pozabili onega časa, ko so klerikalci glasovali za rekvizicije sena in žita in za to, da se volaška službena dolžnost raztegne od 42. do 50. leta. Klerikalci kot liberalci so izgubili pri ljudstvu vse zaupanje in zato tudi izpremenjena imena njihovih strank delavstva ne bodo več preslepila. Prvi so si nadelili ime krščanski socialci, drugi pa »narodni socialisti«. So pač brihtni, pa vendar še premalo brihtnih glav. Za nas delavce je samo naš delavski socialističen list »Naprej«. Dolžnost vsakega delavca je, da ga čita vsak dan in da se poudči o socializmu. Vsak delavec naj obiskuje redno tudi shode naše stranke. Čita socia-

listične brošure in se vpiše v našo razredno strokovno in politično organizacijo. Le s skupnimi močmi bomo delavci zatrlili pilačke, ki pijejo nam in našim otrokom kri!

Rogaška Slatina.

V tukajšnjem zdravilišču so razmere že naravnost neznosne. Gospod ravnatelj meče poštene delavce na cesto, njihovim ženam pa pošilja liste, da naj zapuste stanovanje. Revce prihajajo s solznimi očmi k zaupnikom vpraševati, kaj da jim je storiti in kam da naj bi šle s svojimi otročki. Ravno tako postopa ravnatelj z malimi obrtniki. Nobeden izmed njih ni več zmožen svojega poklica. Čeravno je že leta in leta preje pošteno izvrševal svojo obrt. Večnoma so ti mali obrtniki tudi domačini. In sedaj nal bi ti reveži zapustili svoj rojstni kraj! Tako postopanje poveljujočih gospodov je nezasišnost prve vrste, proti kateri ostro protestiramo. Če se že vzame kakega tučca, naj se nastavi vsaj takega, ki bo vsestransko odgovarjal, ne pa kakor onega iz Ljubljane, ki sedaj po aferi z neko vdovo bahato sedi med brati Sokoli in zabavlja čez socialne demokrate.

Doberla vas na Koroškem.

Nedavno se je pri nas vršil političen shod socialno-demokratske stranke pod milim nebom. Poročal je na shodu o političnem položaju sodrug Juhart. Govoril pa je nato tudi vladni komisar in — čuhte! — naš kaplan, kar je povzročilo med zborovalci mnogo smeha. Še več pa nejevolje, ker je ljudstvo odločno mnenja, da se naj duhovščina ne vtiha v politiko, temveč naj rajši ostane v cerkvi, kamor spada. In naj tam opravi svoj posel. Med ljudstvo pa naj duhovščina nikdar več ne prihaja s svojo nazadnjaško, srednjeveško, protiljudsko politiko! To si naj naši klerikalci enkrat za vselej zapomnijo!

Reberca pri Železni kapli.

Dne 12. t. m. so se vršila v naši celulozni tovarni med delavstvom in ravnateljstvom pogajanja za zvišanje plač. Delavstvo je vočigled vedno naraščajoče dragine zahtevalo 50% povišanje svojih mezd, čemur pa se je ravnateljstvo trdovratno upiralo, tako da se je doseglo zvišanje plač samo za 25%, s čimur pa se delavstva nikakor še ni zadovoljilo. Jasno je, da bi delavstvo rajše videalo, da bi se znižale cene živil, kakor pa da smo prisiljeni zahtevati zvišanje plač. Ker pa kapitalisti seveda nikdar ne bodo sami znižali cen, je jasno, da si mora delavstvo s svojo lastno močjo pomagati, da ne pogine lakote. Klerikalna gospoda sicer kriči s prižnic na vse grlo, da je delavstvo krivo te velike dragine, ker zahteva plače, ki so bale prevlake, v svojih listih pa uganja naravnost ogabno hinavsko politiko v prid sebi in vsem drugim kapitalistom. Radovedni smo, če bi draginja bila res odpravljena, ko bi n. pr. delavstvo vstavilo vsako delo in zaprlo vse obrate. Kakor razvidno, bi klerikalci delavca najraje preko vseh klerikalcev in njihovih pomožnih želj, delavstvo pa si bo vedno naraščajoče dragine zahtevali v žlici vode. Ali čas bo šel vzelo svojih pravic samo in bo vstvarilo socialistično družbo, ko pride čas.

Knjižnica dnevnika »NAPREJ«.

Času primerno štivo kupujte, čitajte, razširajte
BROŠURE:
Temeljna načela socialne demokracije (Erfurtski program).
Spisal Karel Kautsky.
I. Kdo uničuje proizvodnjo v našem? Cena 30 vin.
II. Proletariat. Cena 30 vin.

III. Kapitalistični razred. Cena 80 v.
IV. Država prihodnosti. Cena 40 vin.
Propagandni snisi:
Narodno vprašanje in Slovenci. Cena 10 vin.
Vojna in socialna demokracija. Cena 30 vin.
V dobi klerikalizma. Cena 40 vin.
O konsumnih družtvih. Njih pomen in važnost za delavsko ljudstvo. Cena 20 vin.
Prvi majnik 1918. Cena 1 K.
Primož Trubar in slovensko ljudstvo. Cena 80 vin.
Vun z enako volilno pravico! Proč s carino na živila. Cena 40 vin.
Zvišanje duhovniških plač. Cena 10 v.
Tajnosti španske inkvizicije. II., III. in IV. zvezek. Vsak zvezek po 10 vin.
Krst sv. Vladimira. Cena 50 vin.
Katoliško svetovno raziranje in svobodna znanost. Cena 70 vin.
Socializem in moderna veda. Cena 1 K 20 vin.
Strahovi. Cena 30 vin.
Cerkvene pristojbine ali štoljina. Cena 30 vin.
Razprave VII. rednega zbora jugosl. soc. dem. stranke iz l. 1909. Cena 60 vin.
Razprave X. rednega zbora jugosl. soc. dem. stranke iz l. 1917. Cena 1 K 50 vin.
Koliko pritiče družinam v poklicanih? Cena 20 vin.
Delavske razglednice. 2 vrsti. Cena 20 vin.
Majniške razglednice. Serija po 1 K.
Pripovedni in znanstveni spisi:
Lurška pravljica. Cena 40 vin.
Francka in drugo. Spisal Etbin Kristan. Cena 50 vin.
Dr. Janez Blewels in njegova doba. Cena 1 K.
Primož Trubar in naša reformacija. Cena 50 vin.

Pot k socializmu. Dr. Oto Bauer. Cena 2 K.
Pod spovednim pečatom. II. del. Cena 2 K.
Šlezke pesmi Bezruč-Albrecht. Cena 7 K.
Demokracija, letnik 1918, nepopoln I. zvezek à 1 K, drugi letniki po 10 kron.
Pogled v novi svet. Cena 60 vin.
Demokratizem in ženstvo. Cena 60 v.
Naši zapiski. Nekaj letnikov nepopolnih. Posamezna številka 50 vin.
Pri vseh teh brošurah so cene višje za 30%.

Sodruzi, sodružice! Naročajte zgornje knjižice naravnost ali po dopisnici pri upravi »Napreja«, Ljubljana, Franciskanska ulica šte. 6. I. nadstropje. — Vse podružnice »Svobode« opozarjamo, da skrbno marljivo za razširjanje zgoraj navedenih brošur.

Izdajatelj Ivan Minar.
Odgovorni urednik: Rudolf Golcuh
Tisk »Učit. tiskarne« v Ljubljani

UČITELJSKA TISKARNA

LJUBLJANA, FRANCISKANSKA ULICA ŠTEV. 6

REGISTROVANA ZAGRABA Z OMEJENO ZAVEZO

TISKOVINE ZA SOLE, ŽUPANSTVA IN URADE. NAJMODERNEJŠE PLAKATE IN VABILA
„ZA SHODE IN VESELICE“

LETNE ZAKLJUČKE

NAJMODERNEJŠA UREDBA ZA TISKANJE CASOPISOV, KNJIG, BROŠUR ITD.

STEREOTIPIJA. LITOGRAFIJA.

Čevljarški pomočnik se takoj sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. Ivan Šušteršič, Zelena jama 157.

Ločena, stara 38 let, se želi seznaniti s starejšim, dobro situiranim gospodom brez otrok v svojo skupnega gospodinjstva. Ponudbe upr. »Naprej« pod št. 34. 260

Kupim
hišo z zemljiščem
ali pripravno za špecerijako trgovino v okolici Ljubljane. Posredovalcem dam visoko preddajilo; plačam v kronah ali dolarjih. Prijave upravi »Naprej« pod št. 34. 263

Sitarskega
pomočnika
z dobro prakso išče pod zelo ugodnimi pogoji
Iv. Stano, Slav. Brod.

Pav. Jemc, krojaški mojster
Spodnja Siška št. 22
priporoča svojo delavnico za izdelovanje oblek za gospode po meri. Ima prvovrstne moči.
Točna posrežba in zmerne cene

Brzojavka!
Kdo plača najvišjo ceno za star baker? Samo 239
„Kupferweiss“
Maribor, Sofijin trg št. 1.

Cigaretetni papir

sledede vrste:
Golub, Club, Abadie, Samum
priporoča na debelo:
„Uranus Papirnica“
Ljubljana, Mostni trg št. 11.

I. jugoslov. zlatarska delavnica
A. Fuchs, Ljubljana,
Selenburgova ulica št. 6.
Kupujem staro zlato, srebro, kakor tudi briljante, demante po najvišjih dnevnih cenah. Priporočam veliko zalogo zlatnine, srebrnine, ur, briljantov itd. Popravila in nova dela se šujejo v lastni delavnici točno in solidno.

Delavska kuhinja
(kantina)
se takoj odda solidni osebi v pivovarni UNION, Spodnja Siška. Glede natančnejših dogovorov naj se interese ne mudoma oglase od 5. do 6. ure zvečer pri vratarju. Stanovanje v tovarni brezplačno. 252

F. & A. Uher, Ljubljana
špedicijsko in komisijsko podjetje
Selenburgova ulica št. 4.
Veletrgovina
s premogom, drvimi, žoto in raznim kurilnim materijalom.
Na debelo: Ljublj. gl. kolodvor.
Na drobno: Selenburg. ul. 12.
Zmerne cene!

Fine
moške obleke in čepice
izdelujem po najnovejših modah ter solidni cen. 262
Postrežba na željo v osmih dneh.
Janko Arnšek, krojač
v hiši g. Bauerheim Hrastnik.

Zobozdravnik
M. U. dr. Zv. Janežič
se je nastanil na Bledu.
Ordinira od 9. do 12. ure.

Odvetnik dr. Jos. Sajovic
je otvoril pisarno v Ljubljani,
Kolodvorska ulica šte. 8,
nasproti hotela Strukelj
v družbi z odvetnikom dr. Josipom Hacinom.
256

Na drž. posestvu v Mali Loki se sprejme
v marec in aprilu t. l. več kupkih dečkov
kmetijskih vajencev
v dveletni praktični kmetijski pouk. Pojasnila daje oskrbnistvo drž. posestva Mala Loka pri Veliki Loki, Dolenjsko. 266

Eterično jelkino olje rektif. in Jelkin - Ekstrakt priporočam lekarnam, drogerijam, zdraviliščam itd.
Malinov sok (succus) prozorno čist, na drobno in debelo onim, ki razpolagajo z sladkorjem.
Sadne esence in kompozicije za izdelavo pokalic so vedno razpoložljive za Sodavičarje.
Srečko Potnik, Ljubljana,
Stomškova ulica 27. 269

Zajčje kože
od divjih in domačih kupuje po najvišjih cenah
Ivan Smlgovc, Soštanj,
izdelovalnica klobukov, zamenjava tudi klobuke vseh vrst za kože.

Marija Tičar, Tovarniška zaloga
= Ljubljana =
Selenburgova ulica. :: In razglednik ::

Trboveljska premogokopna družba
kupi proti takojšnji dobavi kupi
5 vagonov 25 mm močnih desk
10 vagonov 30 mm močnih desk
10 vagonov 40 mm močnih desk
10 vagonov 40 mm močnih desk
Ozira se tudi na delne ponudbe, kateri naj se vpošljejo na naslov:
Trboveljska premogokopna družba - reprezentanca, Ljubljana, Knafljeva ulica šte. 13.

Oglas odprave „JADRAN“, Maribor.
Sol v vsaki množini
tudi cele vagone odda
importna in eksportna tyrdka
FERDO SERT,
MARIBOR, Koroška cesta šte. 21.
Brzojavi: SERT, Maribor, telef. interurb. št. 265.

Jamski paznik
z večletno prakso, strokovno izobražen se sprejme takoj v službo. Spričevala in natančne zahteve predložiti
Št. Janškemu premogokopu ANDR. JAKIL,
Krmelj, Dolenjsko. 261

Izurjenega žagarja
za stroj „Vollgatter“
išče za takojšen nastop
žaga JARMER, CELJE. 263

Kostanjev les
kupi vsako množino in plača najv. ceno
„DRAVA“
lesna trgovska in industrijska družba z. o. z. v Mariboru.